

Rendőri pályaválasztási motiváció és szakmai identitás

A pályaválasztás mögött álló okok vizsgálata a rendészeti képzésben részt vevő hallgatók körében

Police career motivation and professional identity
Examining the reasons behind career choice among students in law
enforcement education

Fekete Márta

Dr. PhD, adjunktus
Nemzeti Közszerológati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
fekete.marta@uni-nke.hu

Hlavacska Gergely

egyetemi tanársegéd, doktorandusz
Nemzeti Közszerológati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
Nemzeti Közszerológati Egyetem,
Rendészettudományi Doktori Iskola
hlavacska.gergely@uni-nke.hu

Absztrakt

Cél: A hazai és külföldi szakirodalom egyaránt hangsúlyosan foglalkozik a rendészeti pálya fiatalok számára vonzóvá tételének lehetőségeivel, a pályamotiváció kérdéskörével, a pályán megmaradás növelésével, a fluktuáció csökkentésével (lásd például [Wilson & Grammich, 2009](#); [Christián & Erdős, 2020](#)). A toborzás és a megtartás tehát aktuális kérdések, melyek folyamatos, mélyreható kutatásával megfoghatóvá válnak a pályaválasztással és pályamotivációval kapcsolatos attitűdök. A rendészeti ágazatok átalakulásával (problémamegoldó, stratégiai gondolkodást igénylő, közösségi alapokra építő rendszert) változnak a jövő rendőrével kapcsolatos elvárások ([Scrivner, 2006](#)), azonban a társadal-munkban hangsúlyosan előforduló problémák leküzdésére – szervezett bűnözés, terrorizmus, migrációs válság – határozottabb rendőri válaszokra is szükség van ([Kerecsi, 2020](#)), ezért a rendészeti felsőoktatási képzésnek különféle megren-delői igényekre kell reagálnia, az ide jelentkező hallgatók is számos különbö-ző okból és indíttatásból választják a rendészeti pályát. A kutatás célja annak

A szerzők a kéziratot magyar nyelven nyújtották be. Benyújtás: 2024. 10. 07. Átdolgozás: 2024. 11. 16.
Elfogadás: 2024. 11. 30.

megértése, hogy a rendőri pálya választása mögött milyen hangsúlyos motivációk, elképzelések húzódnak.

Módszertan: Jelen tanulmányban azon kérdőíves kutatásuk eredményeit mutatják be a szerzők, melyet a Nemzeti Közszerződési Egyetem Rendészettudományi Karára 2023–2024-es tanévben nappali tagozatra jelentkező hallgatók (N = 168) körében végeztek.

Megállapítások: A rendészeti pályát választók motivációját számos felmérés vizsgálta világszerte. A motívumok alapskáláját Lester 1983-as munkája adja, aki ezt három fő klaszterbe rendezte: fizetés és biztonság (1), szolgálat (2), valamint hatalom és státusz (3) (Lester, 1983). Erre a munkára támaszkodik számos további, pályaválasztással kapcsolatos kutatás (lásd például Wu et al., 2009; Elntib & Milincic, 2021). Ezek mindegyike jól tetten érhető a szerzők hazai vizsgálódásában. Kutatásukban arra is keresték a választ, hogy a jelentkezők miként tekintenek a rendőri pályára, milyen domináns motívumok húzódnak pályaválasztásuk mögött, és mindezek mennyire formálják a szakmáról és hivatásszemélyiségről születő elképzeléseiket.

Érték: A rendészeti tisztí utánpótlás bemeneti alapjainak monitorozásával tendenciaszerű következtetéseket tudnak levonni a szerzők a pályaválasztási motívációról, így új irányokat fogalmaznak meg a toborzásra vonatkozóan. Lester és további kutatók pályaválasztási motívumai a hazai mintán is fellelhetők, e motívumok megértésével teljesebb képet kaphatunk a rendőrtisztek pályán tartásának lehetőségeiről.

Kulcsszavak: pályaválasztás, pályamotiváció, rendészeti képzés, pályán maradás

Abstract

Aim: Both domestic and foreign literature focuses on the possibilities of making law enforcement careers attractive to young people, career motivation, increasing retention and reducing turnover (see e.g. Wilson & Grammich, 2009; Christián & Erdős, 2020). Recruitment and retention are therefore topical issues, and continuous in-depth research will help to understand attitudes towards career choice and motivation. As law enforcement sectors are transforming (problem-solving, strategic thinking, community-based policing), expectations of the future police officer are changing (Scrivner, 2006), but to tackle the problems that are prominent in our society - organised crime, terrorism, migration crisis - also require stronger policing responses (Kerezsi, 2020), and therefore higher education in law enforcement needs to respond to a variety of customer needs, with students choosing law enforcement careers for a variety of reasons and motivations. The aim of this research is to understand the main motivations and ideas behind the choice of a career in policing.

Methodology: In this paper we present the results of our questionnaire survey among students (N=168) enrolled full-time at the Faculty of Law Enforcement of the National University of Public Service in the academic year 2023-24.

Findings: The motivation of people choosing a career in law enforcement has been the subject of numerous surveys around the world. The basic scale of motives is provided by the work of Lester (1983), who organized it into 3 main clusters: pay and security (1), service (2), and power and status (3) (Lester, 1983). This work is drawn upon by a number of other studies on career choice (see e.g. Wu et al., 2009; Elntib & Milincic, 2021). All of these are well understood in our domestic study. In our research, we also sought to understand how candidates view police careers, what are the dominant motives behind their career choices, and to what extent these motives shape their perceptions of the profession and their identity as a professional.

Value: By monitoring the input base of police officer recruits, we can draw trend-like conclusions about career choice motivation and thus formulate new directions for recruitment. The career choice motives of Lester and other researchers can be found in our sample, and by understanding these motives we can gain a more complete picture of the potential for keeping police officers in the profession.

Keywords: career choice, career motivation, police training, career retention

A rendőri karriert űzők pályaválasztási motivációja nagyon sokféle. Kutatásunkban többek között a Nemzeti Közszerológati Egyetem rendészeti képzésére jelentkező hallgatók pályaválasztási motivációját mértük fel egy kérdőíves vizsgálódás keretén belül (N = 168). A következőkben röviden áttekintjük, hogy a nemzetközi és hazai szakirodalomban a pályaválasztási motivációnak milyen elméletei, empirikus kutatásai lehethetők fel, ezt követően megnézzük, hogy az általunk elemzett minta alapján mely, a szakirodalom által meghatározott motívumok azonosíthatók a 2023–2024-es tanévben tanulmányaikat megkezdő hallgatók körében.¹

¹ Hazai kutatásunkban a teljes rendészeti képzésre jelentkezőket vizsgáltuk, tehát a pénzügyőr- és a rendőri szakokra jelentkezőket is. A két szakirányt választók motivációi közt valószínűleg komoly hasonlóságok vannak, de fellelhetők árnyalatnyi különbségek is.

Pályaválasztás, pályaaorientáció és hivatásszemélyiség

Ahhoz, hogy be tudjuk határolni a rendőri pálya választása mögötti motívumokat, röviden érdemes kitérnünk arra, hogy mit is értünk pályaválasztás, pályaaorientáció alatt, és mit jelent mindez szűkebben, a rendőri hivatás tükrében.

A pályaválasztással kapcsolatban számos magyarázat áll rendelkezésre, melyek hosszú távon akár arra is képesek, hogy a pályán megmaradás esélyeit magyarázhassuk rajtuk keresztül. Mark Savickas (2005) szerint az életpálya nem választott, hanem konstruált, a személy és a környezete közötti interakció során folyamatosan épül. Ez aktív döntéshozatalt és folyamatos életpálya alakítást kíván meg az egyéntől. Nem egymozzanatos cselekvésről van szó, hanem a készségek, kompetenciák folyamatos alakításáról, illesztéséről a választott pályára. Ennek a folyamatnak a célja az, hogy a választott karrier az önkifejezés és önmegvalósítás eszköze legyen. Minden bizonnyal ez az egyik kulcsa a hivatásszemélyiség kialakulásának is (lásd például Finszter, 1986; Magasvári, 2022; Erdős & Magasvári, 2023), ami ideális célként fogalmazódik meg a rendészetben is, és a hozzá hasonló hivatások területén.

Az aktív pályaválasztáshoz szükséges megfelelő önismeret, a saját képességek azonosítása. Rendelkezni kell a pályával kapcsolatos tudással konkrét feladatok, eszközrendszer, mentális-pszichés-fizikai követelmények szintjén. Tudni kell, milyen – akár továbblépési – lehetőségek vannak a szakmában. Tisztában kell lenni azzal a társadalmi kontextussal, amelybe az adott hivatás beágyazódik: mi annak a társadalmi rendeltetése, presztízse. Mindezek együttes megléte esetén tudatosan végrehajtott pályaválasztási döntésről beszélhetünk.² A végrehajtás feltétele természetesen az is, hogy a jelölt felismeri, milyen készségeiben-képességeiben szükséges fejlődnie ahhoz, hogy a pályára illeszkedjen. Úgy véljük, hogy mindezek azonosítása a rendészeti pályára történő jelentkezés előtt a pályán maradás záloga lehet.

Ezen a ponton nem mehetünk el szó nélkül a generációs kihívások mellett, hiszen ahhoz, hogy jobban átlássuk a pályára illesztéssel és pályán tartással kapcsolatos feladatokat, nem árt tudni, hogy mik azok a karakterisztikák, amelyek alkalmassá teszik a jelen generációját a szabályok által keretezett rendészeti munkára. E tanulmánynak nem célja a generációs kihívásokkal mélységében foglalkozni, ezért most csak néhány jellemzőre térünk ki, ám fontos kihangsúlyozni, hogy az aktuális generációk évről-évre egyre kevésbé érdeklődnek a rendőri pálya iránt (Christián & Erdős, 2020), tehát a motivációk azonosítása annak

2 Véleményünk szerint egy 18 évesen az egyetemi képzést megkezdő egyén esetén mindez a feltétel ritkán teljesül egyszerre.

érdekében felelősségünk, hogy ez a szám ne mutasson folyamatos csökkenést, ha az elvárásokhoz mérten tudjuk alakítani mind a képzésünket, mind a szervezeti berendezkedést. A most a képzésben túlsúlyban levő Z-generációs fiatalok sajátossága, hogy fontos számukra a közösséghez tartozás, a társadalmi felelősségvállalás és hogy olyan munkát végezzenek, mely értékteremtő, a környezetükre hatást gyakorló. Elmondható, hogy ez a három hangsúlyos jellemző a rendőri ethosszal könnyen összekapcsolható, hiszen a bajtársiasság, a segítő jelleg, a társadalmilag fontos szerep mind-mind tetten érhető az egyes hivatásrendekben. Azonban a rendőri munka jellegével kevésbé összeegyeztethető jellemzők is fellelhetők a fenti generációban, így például a rendőri munka és a magánélet kapcsolatának terén. Ez alatt érthetjük a munkabeosztás kiszámíthatatlanságát, a gyakran teljes embert kívánó munkaköröket, illetve azt is, hogy a szervezet bizonyos kötöttségeket vár el a tagjától, mint például ritkított és erősen szűrt közösségi média megjelenést, bizonyos területeken a véleménynyilvánítás visszaszorítását, vagy a mindig elvárt, etikai kódexben foglalt viselkedés gyakorlását (ez akár alkohol és egyéb szerek fogyasztására is vonatkozik). Ezek a szigorú kötöttségek a szélesebb mozgástérhez szokott Z-generáció számára nehezíthetik a pályára való illeszkedést (McCafferty, 2003).

Rendőri pályaválasztási motiváció. Fellelhető motívumok a külföldi szakirodalom tükrében

A rendőri pályát választók motivációjának első tapogatózó írása Cumming és társai nevéhez fűződik (Cumming et al., 1965), akik cikkükben két eltérő pályaválasztási motivációt különböztetnek meg. A szerzők szerint egyesek azért választják a pályát, mert érvényt akarnak szerezni a törvényeknek (law enforcers), míg másoknak a közösség, a köz szolgálata a fontos (support).³ A cikk 801, a rendőrségi segélyhívó számra érkező hívás napi, heti ritmusát, valamint a segélykérés típusát és az arra adott rendőri választ elemzi. Ezzel kapcsolatban fogalmazza meg, hogy a rendőri munka a kontroll és a támogatás (control and support) két pólusa között mozog attól függően, hogy kik a segélykérők és milyen típusú beavatkozás szükséges. A pályaválasztási motivációt ugyan a tanulmány csak érintőlegesen említi, hiszen a kutatás elsődleges célja nem annak vizsgálata, ám a további szakirodalmi áttekintés során láthatjuk, hogy a fent ki-rajzolódni látszó motívum a többi elemzésben is tetten érhető.

3 E második motívum a generációs sajátosságok közt fellelhető.

A következő munka a David Lester által 1983-ban publikált tanulmány. Ez a rendőri pályaválasztásimotiváció-kutatás egyik hiánypótló darabjának tekinthető, hiszen addig empirikus kutatás kevés készült a témában. Lester a rendőri képzésre jelentkezők motivációját ($N = 128$) mérve igyekezett prognosztizálni azt, hogy vajon a jelentkező sikeresen befejezi-e a képzést vagy sem. A kutatásban részt vevőknek 15 megjelölt pályaválasztási ok erősségét kellett meghatározniuk egy 1–5-ig terjedő Likert-skálán. Az öt legfontosabb ok a következőképpen alakult:

1. számú táblázat

Az öt legfontosabb pályaválasztási ok Lester kutatása alapján

Lehetőség arra, hogy a közösségben élő embereknek segítsék.
Biztos munkahely.
Jó közösség a munkatársakkal.
Jogérvényesítés lehetősége.
Bűnözés elleni küzdelem.

Forrás. A szerzők saját szerkesztése (Lester, 1983).

Lester a főbb okok mellett figyelte azok előfordulását a fiatalok és idősek, a színes bőrűek és a fehérek, a férfiak és nők, az érettségivel rendelkezők és azzal nem rendelkezők, illetve a képzést elvégzők és el nem végzők között. Esetünkben ezek közül a fiatalabbak és idősebbek, a férfiak és nők, illetve a kiképzést elvégzők és el nem végzők motivációja az érdekes. A korosztály tekintetében elmondható, hogy az idősebbek esetében hangsúlyosabb pályaválasztási indok a biztos munkahely és kiszámítható fizetés, mint a másoknak való segítség és az izgalom ígérete, mely utóbbi kettő viszont a fiatalabbaknál volt jobban tetten érhető. A férfiak és nők pályaválasztási oka kapcsán az körvonalazódik az 1985-ös kutatásból, hogy a munka társadalmi presztízse a nők számára ekkor még kevesebbet nyomott a latban (későbbi, illetve hazai vizsgáldások más eredményeket hoznak), inkább a segítség és jogérvényesítés motívuma jelent meg náluk. A képzést elvégzők és el nem végzőkről pedig azt találta Lester, hogy előbbi csoport esetében szignifikánsan magasabb volt a jelentkezők környezetében az olyan családtag vagy barát, aki rendőrként dolgozott (Lester, 1983).

A kutatás későbbi fázisaiban Lester három fő klaszterbe sorolta a pályaválasztás főbb motívumait:

- 1) Fizetés és biztonság.
- 2) Szolgálat.
- 3) Hatalom és státusz.

Lester kutatása számos későbbi keltezésű, rendőri pályaválasztási motivációról szóló kutatás alapját képezte, kibővítve azt további vizsgálódásokkal nem, etnikum, tanulmányok, generációs kihívások és egyéb demográfiai jellemzők mentén (lásd például [Foley et al., 2008](#)). Fontos szempontként merül fel ezekben a rendőri brutalitásról vagy túlkapásokról beszámoló, nagy publicitást kapott események pályaválasztási hajlandóságot befolyásoló jellege (például Rodney King, Abner Louima, George Floyd, Breonna Taylor), ebből hazánkban kevesebb fellelhető (esetleg a „Zsanett-ügy”, vagy a 2006-os események ilyen hatását lenne érdemes vizsgálni, ám a jelenleg rendőrképzésre jelentkező generáció számára ezek a történetek nem biztos, hogy teljes egészében ismertek). Lester kutatásának továbbgondolásakor a motivátorok mellett az aggodalmakat is érdemes mérni (fear and concern; lásd például [Markus & Nurius, 1986](#); [Cambareri & Kuhns, 2018](#)), illetve azt, hogy mely motivátor tényezőket koptatja el a szervezet, és melyek azok, amik kiállják az idő próbáját?

Wu és társai vizsgálódásának ([Wu et al., 2009](#)) is Lester adta az alapját. Ők a motívumok öt nagy csoportját különítették el, ezek a következők.

2. számú táblázat

Öt fő pályaválasztási motívum

Anyagi biztonság, kiszámítható megélhetés és fizetés.
Munka társadalmi presztízse, tekintély és hatalom.
Minőség és funkció (segítés és érdekesség).
Fontos személyek befolyásolása (egyenruhás családtagok).
Különbözőbb motiváció nélkül a pályára érkező sodródók.

Forrás. A szerzők saját szerkesztése ([Wu et al., 2009](#)).

Elntib és Milincic ([2021](#)) kutatásában 14 pályaválasztási motívum körvonalazódik. Ezek között több fellelhető az ezt megelőző vizsgálódásokban is, ám hangsúlyosabban megjelenik a referenciaszemély (család, barátok) hatása, a hatalom és a tekintély gyakorlásának lehetősége, illetve a média befolyásoló jellege is. Ez utóbbi a korábbi vizsgálatokban nem merült fel szempontként, ám érdemes elgondolkodni azon, hogy a média által közvetített rendőrkép mennyiben manipulálja a rendőri munkáról alkotott elképzeléseket és ébreszt hamis elvárásokat a jelentkezőkben (lásd [Fekete et al., 2022](#); [Fekete et al., 2023](#)). Elntib és Milincic vizsgálatában ezen kívül megtalálható a csapatmunka és a kapcsolatok jelentősége (e helyütt utalnánk vissza a Z-generáció elvárásaira e területen, melyről fentebb írtunk), az állandó fizetés, illetve náluk is külön csoportot képeznek a sodródók, akik terveik szerint addig úzik a hivatást, amíg más, jobb nem kerül a látóterükbe ([Elntib & Milincic, 2021](#)).

Nők és a rendészeti pálya

Egy USA-ban készített felmérés szerint 2019-ben csökkent a rendőrségi képzésekre jelentkezők száma. Elvárásként fogalmazódik meg e probléma feloldására a rendőrök toborzásának magasabb szintre emelése, illetve a megújulás szükségessége. Különösen igaz ez a nők rendőri pályára vonzására, mely évtizedes kérdés, és elsősorban a maszkulin szervezeti kultúra és a kirekesztő felvételi eljárás, a nem kellőképpen családbarát szervezeti politika magyarázza ennek nehézségeit (lásd [Clinkinbeard et al., 2021](#); [Sárközi, 2008](#)).

Az USA-ban az 1950-es években jelentek meg az első nők a rendőrség sorai-ban, ekkoriban jellemzően nőkkel és gyermekekkel kapcsolatos munkákat bíztak rájuk. Ez a „repertoár” az 1960–1970-es években bővült, amikor az amerikai rendőrnők járőrkedni kezdtek. Ezt követően, az 1980–1990-es években gyors ütemben nőtt a nők beáramlása a szervezetbe, ám a 2000-es évekre elmondható, hogy jelentős stagnálás állt be ebben a folyamatban. 2021-re a hivatásos rendőrök 12,6%-a nő az Egyesült Államokban ([Clinkinbeard et al., 2021](#)). E számok tükrében fontos megérteni, hogy jelenleg mi az, ami a női jelentkezők számára a rendőri pályát vonzóvá teszi, jellemzően mely területekre jelentkeznek, illetve hosszútávon milyen előnyökkel jár a nők jelenléte a rendészetben?

A hazai körképet tekintve elmondható, hogy a nők pályaválasztási motivációja nem különösebben különbözik a férfiakétól: céljuk társadalmilag hasznos és elismert munkát végezni. A korábban a rendőrségen klasszikusan női feladatkörnek tekintett igazgatásrendészeti vagy adminisztratív területen való felülreprezentáltság feloldódni látszik, hiszen a női rendőrök bűnügyi területen jelennek meg egyre nagyobb számban (Földesi, 2013). Vezetői pozíciót jellemzően nem töltenek be (Földesi, 2013; Simon, 2015), ám nem is feltétlenül erre aspirálnak, hanem munkájukat magasabb színvonalon végezni az elsődleges céljuk ([Sárközi, 2008](#)). Azt fontos azért kiemelni, hogy a nők számára jellemzően sokkal kevesebb lehetőség is adott a karrier kiépítésében ([Garcia, 2003](#)).

Néhány külföldi tanulmány beszámol arról, hogy a szervezetbe lépéskor – annak túlnyomóan maszkulin értékei miatt – a nőknek igenis vannak félelmeik integrálódásukat illetően ([Cambareri & Kuhns, 2018](#)), és míg egyrésztől reményekkel és elvárásokkal érkeznek a rendőri világba, másrésztől ezt a megérkezést félelmek és aggodalmak kísérik ([Markus & Nurius, 1986](#)).

A kutatás módszertana, módszer és eljárás

2023 augusztus-szeptemberében lefolytatott vizsgálatunknak kettős célja volt: egyrésztől megismerni azt, hogy milyen okok állnak az alapfelkészítés intenzív

szakasza alatt leszerelők döntése mögött, másrésről az, hogy képet kapjunk azon elsőéves hallgatók pályaválasztási motivációjáról, akik a 2023–2024-es tanévben nappali képzésben vesznek részt és tisztjelöltként folytatják tanulmányaikat.⁴

Az NKE Rendészettudományi Karának oktatási-nevelési hitvallása négy pilléren nyugszik: kiképzés, nevelés, képzés, oktatás (Christián et al., 2021), melyek közül a beérkező állományt érintően a kiképzés foglal el igen hangsúlyos helyet, hiszen az elsőéves hallgatók, rendészeti szocializációjuk részeként, beérkezésüket követően egy hathetes intenzív alapfelkészítésen esnek át. Annak ellenére, hogy a rendészeti ágazatok átalakulásával (problémamegoldó, stratégiai gondolkodást igénylő, közösségi alapokra építő rendszert) változnak a jövő rendőrével kapcsolatos elvárások (Scrivner, 2006), bizonyos, a társadalmunkban hangsúlyosan előforduló problémák leküzdésére – szervezett bűnözés, terrorizmus, migrációs válság – határozottabb rendőri válaszokra is szükség van (Kerezsi, 2020), ezért a kiképzés szükségessége megkérdőjelezhetetlen. Emellett ez a hat hét egyfajta „átzilipelés” is a civil életből a rendészet világába. Az intenzív alapfelkészítés időszaka próbára teszi a beérkező hallgatók elszántságát, így az utóbbi években megfigyelhető tendencia alapján megállapítható, hogy ez az időszak jelentős szűrőként szolgál a hallgatók körében.

A két deklarált kutatási célnak megfelelően kétféle módszert alkalmaztunk: 1) a leszerelőkkel egy rövid, félig strukturált interjút készítettünk; 2) a képzésben maradó elsőévesekkel kérdőívet vettünk föl egy online ív segítségével. A leszerelők esetében arra törekedtünk, hogy egy rövid, 15–20 perces interjúban megismerjük a pályaválasztási motivációt és a korai pályaelhagyás okait. Ennek érdekében a félig strukturált interjúban – a teljesség igénye nélkül – az alábbi kérdésköröket érintettük.

- 1) Hol érettségizett? Hányadik helyen jelölte meg az NKE RTK-t és hányadszorra próbálkozott?
- 2) Milyen szakirányt jelölt meg és melyikre szeretett volna leginkább bejutni? Hova vették fel végül?
- 3) Miért választotta a rendőri pályát? Mióta készült ide és miért gondolja, hogy alkalmas rá? Van-e a családjában hivatásos személy?
- 4) Szerinte miből áll a rendőr munkája?
- 5) Mire számított az alapkiképzés során?

Az interjúk esetében a 4. kérdés szorul bővebb magyarázatra. Itt arra kértük a hallgatót, hogy az általunk összeválogatott, a rendőri munka sokféleségét és

4 Tehát a kutatás mintáját nem képezték a „tehetséges tiszthelyettes” képzésben részt vevő hallgatók, illetve a büntetés-végrehajtási szakirányon továbbtanuló hallgatók sem, ahogyan a civil biztonsági szakirányosok sem.

jellegét reprezentáló képekből válassza ki azt az egyet, ami számára a rendőrséget jelképezi. A képeket a szakirodalmi áttekintésben megismert főbb motívumok alapján válogattuk ki, így volt közöttük a segítséssel, a hatalommal, a jogérvényesítéssel, a legitim fizikai erőszak monopóliumával, a bajtársiassággal-egységességgel, az ellenőrzéssel összefüggésben lévő fotó. Bár e tanulmányban az interjúk eredményeit nem közöljük, ám a kérdőíves felmérésben ugyanezen képek közül kellett választaniuk az ott megkérdezetteknek.

A képzésben maradó elsőévesekkel a *Társadalmi és kommunikációs* óra keretében töltöttünk ki egy körülbelül 15–20 perc alatt megválaszolható online kérdőívet. Az első rész szociodemográfiai adatokra kérdezett rá: a hallgató nemére, lakóhelyére, korábbi rendészeti tanulmányokra, a választott szakirányra, az első helyen megjelölt szakirányra (és hogy ehhez képest hova vették föl), illetve arra, hogy érettségít követően közvetlenül jött-e az egyetemi képzésbe.

A kérdőív második része már a pályaválasztási motivációra, karrierelvárásra és pályapercepcióra fókuszált. Itt a már fent említett képválasztásos kérdést is „meg kellett válaszolniuk” a hallgatóknak. Arra is rákérdeztünk, hogy az alapfelkészítés alatt volt-e leszerelési gondolata, és ha igen, az minek köszönhető, illetve minek köszönhető a maradása. E kérdés elemzésével arra kívántunk választ kapni, hogy az alapfelkészítés mely pontján jön el a lemerülés, ennek külső vagy belső ok-e az előidézője, illetve milyen kontextuális hozzávalók irányítják a hallgató döntéseit. Összesen 168 kitöltött kérdőív érkezett vissza, amelynek eredményeit e cikkben az alábbi változók vizsgálatával prezentáljuk.

- 1) Pályaválasztási motiváció és elképzelések a rendőri pályáról.
- 2) Nemek aránya általánosságban és az egyes szakirányokon.
- 3) Elbizonytalanodás az alapkiképzés alatt és ennek lehetséges magyarázatai.

Eredmények

A válaszok elemzése során számos kereszttáblát is készítettünk. Több esetben (például a nemek szakirányonkénti megoszlása) az egyes alcsoportok alacsony számosságúak, ezért tényleges tendenciákat csak egymást követő évek adatainak aggregálásával fogunk majd kapni. Az eredményekből levont következtetések, értelmezések érvényességét ez a tényező mindenképp korlátozza.

Pályaválasztási motiváció

Pályaválasztási motiváció felmérésére Lester és az öt követő szerzők Likert-skálás kérdőívénél egy egyszerűbb megoldást választottunk. A kitöltőtől azt kértük,

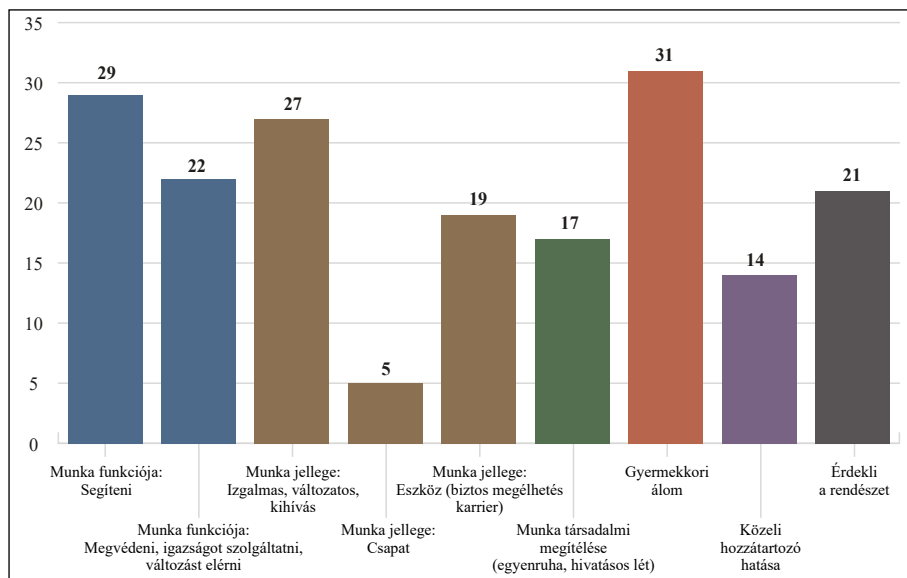
hogy „Röviden fogalmazza meg, hogy miért választotta a rendészeti pályát?”. A válasz szabadszavas volt. A válaszok között voltak sztoikus tömörségű egyszavas válaszok („*Izgalmas.*” „*Érdekel.*” „*Nagyszülők.*”), és voltak bővebb, több mondatban kifejtett válaszok is. Ez utóbbiak számos különböző pályaválasztási motívumot is tartalmaztak. A 168 kitöltő válaszaiban 199 jól elkülöníthető motívumegységet azonosítottunk, melyek szabadszavas jellegüknek köszönhetően sokféle motívumot adtak. Az elkülönített motívumokat próbáltuk nagyobb csoportokba, típusokba sorolni. A csoportok kialakításakor támaszkodtunk mind Lester (1983), mind Wu és társai (2009) korábbi tipológiájára. Végül a rendőri pálya választásának az alábbi motívumcsoportjait különböztettük meg.

- 1) Az első csoportba a rendészeti munka funkciójával (társadalmi küldetésével) összefüggő motívumokat soroltuk. Itt jellemző válaszok voltak a „*Segíteni az embereknek*”, „*Igazságot szolgáltatni*”, „*Megvédeni a társadalmat*”, „*Változást előidézni*”. A válaszokban 51 alkalommal fordult elő ilyen motívum, melyek közül a leggyakoribb (29 jelölés) a „*Segíteni az embereknek*” volt.
- 2) A második csoportba azokat a válaszokat soroltuk, amelyek a rendőri munka jellegével, természetével függtek össze. Ennek egyik alcsoportja volt a mindennapi munka jellege: izgalmas, változatos, csapatban kell dolgozni motívumok tartoztak ide. Ebbe a típusba 27 jelölést soroltunk. Másik alcsoportja a rendészeti munka karrierjellegéből, az állami foglalkoztatásból adódó motívumokat tartalmazott: „*Biztos megélhetés*”, „*Karrierlehetőség*” voltak a jellemző elemek (19 előfordulás).
- 3) A harmadik motívumcsoport a munka társadalmi beágyazottságára, társadalmi megítélésére (presztízs), a hivatást üzők és a szűkebb vagy tágabb közösség kapcsolatára (tekintély, hatalom) utal. Ebbe a kategóriába 19 választ soroltunk.
- 4) Voltak olyan pályaválasztási motívumok is, melyek kívül estek ezen a három kategórián. Ezeket a grafikon jobb oldalán tüntettük fel. Ilyen kategória volt a „*Gyerekkori álmom*”, a „*Közeli hozzátartozó hatása*”, valamint a „*Személyes érdeklődés*” is.

Az 1. számú ábrán oszlopdiagramban szedtük össze a fenti kategóriák megoszlását.

1. számú ábra

Pályaválasztási motivációk a szabadszavas válaszok alapján

Forrás. A szerzők saját szerkesztése.

Elképzelések a rendészeti munkáról

A rendészeti pályáról alkotott elképzeléseket mérő kérdésnél azt kértük a válaszadóktól, hogy a rendőri munka különböző aspektusait bemutató kilenc kép közül válasszanak egyet, ami szerintük leginkább kifejezi a rendőri munka lényegét. Majd a választást követően röviden nevezzék meg, hogy mit jelent számukra ez a kép.

2. számú ábra

Hallgatók rendőri pályáról alkotott elképzelései

Forrás. A szerzők saját szerkesztése.⁵

A fenti montázon láthatók a képek, valamint a hallgatók választásainak százalékos megoszlása. A kilenc kép jeleneteit és az azokhoz kapcsolódó társításokat a 3. számú táblázat tartalmazza.

5 Képek forrása: 1. kép: [URL1](#), 2. kép: [URL2](#), 3. kép: [URL3](#), 4. kép: [URL4](#), 5. kép: [URL5](#), 6. kép: [URL6](#), 7. kép: [URL7](#), 8. kép: [URL8](#), 9. kép: [URL9](#).

3. számú táblázat

A rendőri pályáról alkotott elképzelések – képválasztás százalékos megoszlása

Ssz.	Képen látható jelenet	Gyakori társítások	Választások száma	Választások aránya
1.	Kommandósok egy ajtót törnek be.	Erő, keménység, bátorság, izgalom.	12	7,1%
2.	Rendőrök valakit a földre tepernek.	Csapatmunka, veszély, legitim erőszak használata, bűnözők elleni fellépés.	26	15,5%
3.	Egy férfi bűnügýhöz kapcsolódó képeket rendez egy nagy fálitáblán.	Összefüggések keresése, ismeretlen felderítése, kutatás, rejtély, megoldás, logika, gondolkodás.	63	37,5%
4.	Egy rendőr egy látássérültet kísér át egy gyalogátkelőhelyen.	Segítés, mások védelme.	32	19%
5.	Testpáncélba öltözött rendőrök tüntetőkkel csapnak össze.	Tekintély, csapatmunka.	2	1,2%
6.	Egy férfit hallgatnak ki a nyomozók.	Emberekkel bánni tudni.	9	5,4%
7.	Rendőrök traffipaxszal sebességet mérnek.	Biztonság, rend fenntartása.	6	3,6%
8.	Motorosrendőrök vonulnak konvojban.	Összetartás, egység, rend.	2	1,2%
9.	NAV Merkur bemutató.	Csapatmunka, összetartás, erő, fegyelem.	19	9,5%

Forrás. A szerzők saját szerkesztése.

A hallgatók 37,5%-a jelölte meg a 3. képet. A választások magas száma mögött megjelenhet a média hatása, ami a rendőri munkát leginkább a krimi, nyomozás formájában mutatja be, illetve ok lehet még az is, hogy a felvételi eljárások során a bűnüldözési nyomozó szakirányt jelölték meg a legtöbben első helyen, mely a szakirány magas népszerűségére utal. A második legtöbbet választott kép (19%) a 4. volt. Itt a segítség motívumát azonosítottuk. Ezt követte a 2. kép (15%). A mögöttes motívumok a bűnözés elleni küzdelemmel, a veszéllyel kapcsolhatók össze. A 9. képet a hallgatók 9,5%-a választotta. A választások mögött motívumként az erő, a fegyelem, az összetartás jelenik meg.

A képválasztások megoszlását egy kereszttáblában is megvizsgáltuk. Arra voltunk kíváncsiak, hogy vajon a rendészeti és a bűnügyi alapszakos hallgatók válaszaiban milyen különbségek figyelhetők meg. Az eredmények azt mutatják, hogy a két csoport elég jól elkülönül egymástól a képválasztások alapján. A hallgatóknak reális elképzeléseik vannak leendő munkájukról. Bár tényleges tendenciákat csak egymást követő évek adatainak aggregálásával tudunk kapni, néhány jelenséget azért így is érdemes megemlíteni. A 3. képet (elemzés,

nyomozás) ötször annyi bűnügyi alapszakos választotta, mint rendészeti. A 4. képről (segítés motívuma) viszont elmondható, hogy ezt kétszer annyi rendészeti alapszakos hallgató választotta, mint bűnügyi.

Egy másik kereszt táblán a képválasztások nemek szerinti megoszlását néztük meg. Itt szintén a 4. kép az érdekes, melyet kétszer annyi férfi választott, mint nő. A 2. és 9. kép esetében enyhe férfi túlsúly van. A 3. képet másfélszer annyi nő választotta, mint férfi. Ezt a bűnügyi szakirányon a nők magas arányával tudjuk magyarázni.

Nemek aránya a rendészeti képzésben

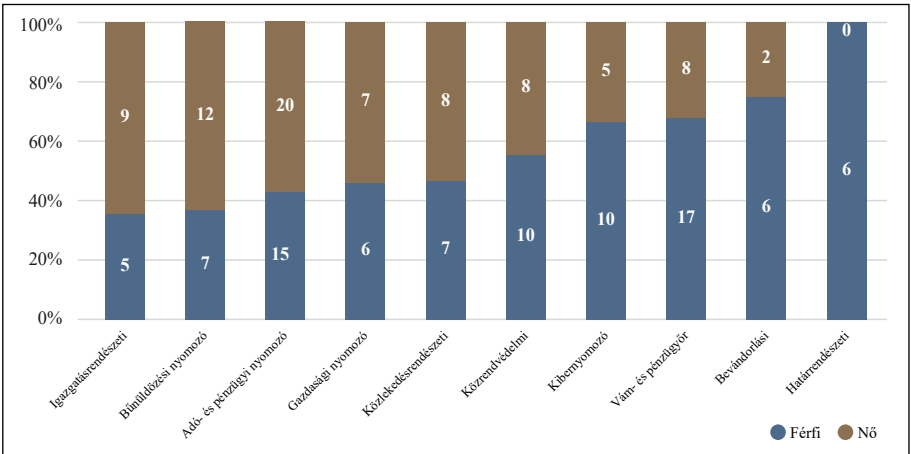
A 2023–2024-es tanévben elsőéves hallgatók közül 89 férfi, 79 nő. A nők aránya a rendészeti képzésben 47%. Ezen belül a rendőrséghez kapcsolódó szakirányok esetében (igazgatásrendészet, bűnüldözői nyomozó, közrendvédelem, közlekedés, kiberyomozó) a nők aránya még ennél is magasabb. Ezeken a szakokon 39 férfi és 42 nő tanul, a nők aránya tehát meghaladja az 50%-ot.

Nemek aránya szakirányonként

A nemek arányát szakirányonként is megvizsgáltuk. Ezt mutatja a 3. számú ábrán lévő grafikon, ahol balról jobbra haladva az egyes szakok esetében egyre nő a férfiak száma.

3. számú ábra

Nemek szakirányonkénti megoszlása

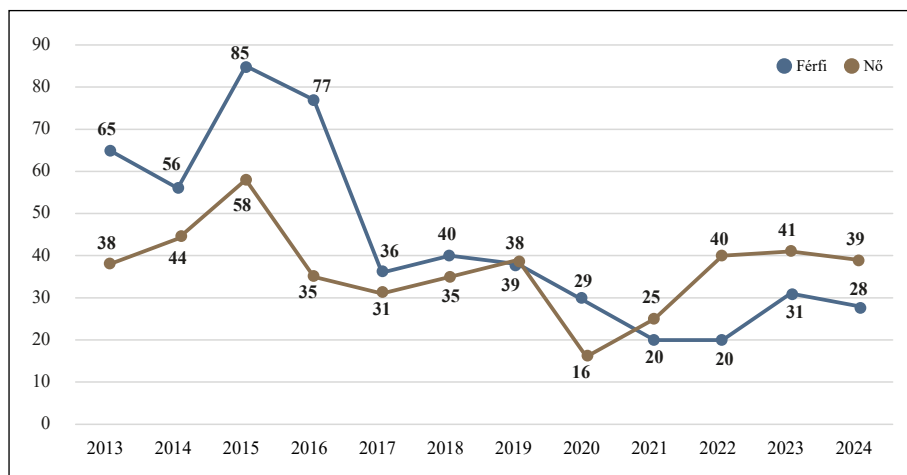
Forrás. A szerzők saját szerkesztése.

A nők aránya az igazgatásrendészeti szakirányon a legmagasabb (64,3%). Ezt a szolgálati ágat mindig is a nők magas száma jellemezte, ami a munka jellegét (hivatali, adminisztratív jellegű, irodai) tekintve nem szorul különösebb magyarázatra. Ami viszont érdekes, hogy a bevándorlási szakirányon a férfiak igen magas számban képviseltetik magukat, pedig itt az igazgatásrendészethez közeli adminisztratív jellegről beszélhetünk. Az NKE Rendészettudományi Karának Tanulmányi Osztálya rendelkezésünkre bocsátotta a 2013–2023-as évekre vonatkozóan a szakokra jelentkezők és a felvettek számát, nemi arányát és a ponthatárokat. Mivel a 11 év alatt változott a rendészeti képzési portfólió – szakok tűntek el, olvadtak össze vagy jelentek meg –, ezért az egyes évek nehezen összehasonlíthatók egymással.

A bűnügyi szakirányok (bűnügyi nyomozó, gazdasági nyomozó, adó- és pénzügyi nyomozó) viszonylagos állandósága miatt ezen szakok esetében megvizsgáltuk a nemek arányának változását.

4. számú ábra

A bűnügyi szakirányra felvett hallgatók megoszlása 2013–2024 között

Forrás. A szerzők saját szerkesztése az NKE RTK Tanulmányi Osztály által rendelkezésre bocsátott adatok alapján.

Az adatok alapján azt mondhatjuk, hogy a bűnügyi szakirányra felvett hallgatók száma 2015-ben volt a legmagasabb (77 férfi, 35 nő), ezt követően két év alatt majdnem 40%-kal csökkent (36 férfi és 31 nő). A bűnügyi szakképzésben ez alatt a két év alatt a férfiak száma 54%-kal lett kevesebb. A COVID-19-járvány évében (2020-ban) a legalacsonyabb a szakirányra felvételizők száma. Az ezt

követő években a nők felvételi száma visszaáll a COVID előttire, de a férfiak száma nem kapaszkodik vissza. 2022-ben a férfi-nő arány ezeken a szakokon 1/3–2/3. A bünyügyi szakok közül egyedül a kiberyomozó szakirányon van több férfi, mint nő, ez vélhetően a pályához szükséges technika, digitális ismeretek miatt van, ez jobban vonzza a férfiakat.

A közrendvédelmi szakirányon a férfiak alig valamivel vannak többen, mint a nők, holott ezt a szakirányt alapvetően egy maszkulin, férfias szaknak gondolnánk, ahol a határozott, erélyes fellépésnek és a statikus kommunikációs elemeknek is nagy jelentősége van. A vám- és pénzügyőri szakirányon már jelentős férfi fölényrel találkozunk. Szintén erős férfi túlsúlyt mutat a bevándorlási szakirány, és végül nem találunk nőket a határrendészet szakirányon.

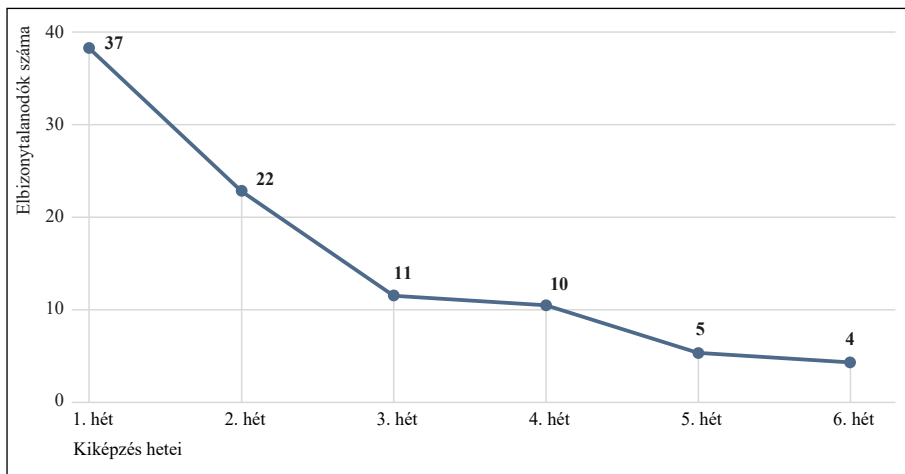
Elbizonytalanodás az alapkiképzés során

Az alapfelkészítés intenzív szakasza alatt 12-en döntöttek úgy, hogy nem fejezik azt be. Tőlük egy félig strukturált interjú keretében próbáltuk megtudni a döntés okát. Az ezekből az interjúkból kinyert eredményeket egy későbbi tanulmányban közöljük.

Azonban a felvett kérdőívben is rákérdeztünk, hogy vajon hányan vették fontolóra, hogy abbahagyják az alapfelkészítést, hányan bizonytalanodtak el pályaválasztási döntésükben. A kérdés számukra így hangzott: „*Volt-e az alapfelkészítés intenzív szakasza során olyan pont, amikor Ön fontolóra vette, hogy abbahagyja azt?*”. A kitöltők közül 62-en válaszoltak igennel, ami az összes, képzést befejező hallgató 37%-a, és 106 fő válaszolta azt, hogy nem bizonytalanodtak el döntésükben (63%). Az elbizonytalanodók esetében rákérdeztünk arra is, hogy mikor vették fontolóra a leszerelést. A válaszok között voltak konkrét napokat, hetet, vagy akár több hetet is megjelölők. Ezeket összesítve azt látjuk, hogy az képzésben eltöltött idő előrehaladtával egyre csökkent az elbizonytalanodók száma.

5. számú ábra

Leszerelést fontolóra vevők száma a kiképzés heteiben

Forrás. A szerzők saját szerkesztése.⁶

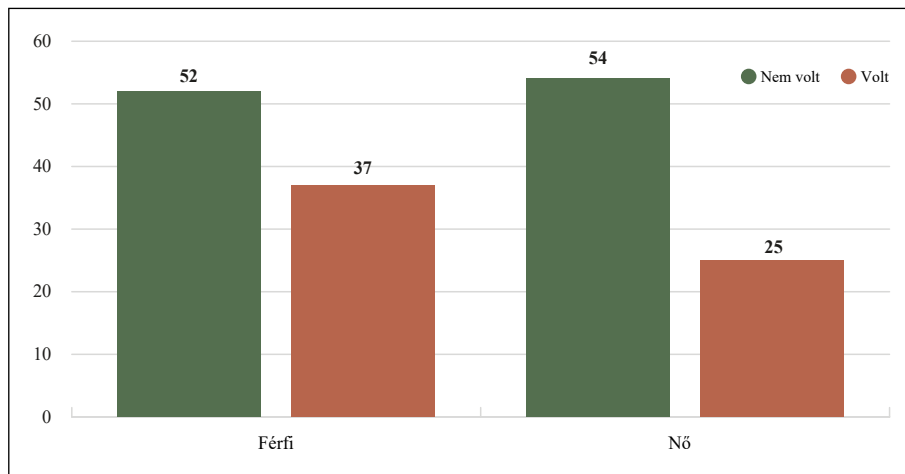
Az elbizonytalanodás okaként a hallgatók leggyakrabban a mentális kimerültséget határozták meg (40 említés). Emellett megjelent a stressz (20), fizikai fáradtság (19), leterheltség (18) és a honvágy is. Nyolc hallgató nevezte meg az elbizonytalanodás okaként a kiképzői magatartást, valamint a túl sok kötöttséget. A kiképzés folytatásában leggyakrabban a család, szülők támogatása, a szakasztársak biztatása volt az elbizonytalanodók segítségére. A képzésben maradáshoz egyes válaszok alapján fontos volt az előjárók, a hallgatói kiképzők, felsőbb éves hallgatók, vagy a szakasziparancsnok támogatása. A hallgatók egy része önmagának akart bizonyítani, mert úgy gondolta, hogy keményebb fából faragták; valakit a biztos jövő és a kitűzött cél elérése hajtott tovább.

A nemek szerinti megoszlást vizsgálva azt találjuk, hogy a nőknek mindössze 31%-a (25 fő), míg a férfiaknak 41%-a (37 fő) bizonytalanodott el a hat hét alatt. Egzakt oksági magyarázatokat erre a jelenségre ugyan szintén csak több év lesterelőinek vizsgálatával tudunk tenni, de felmerült bennünk magyarázatként, hogy a nők ebben a korban érettebb, megfontoltabb döntéseket hoznak, mint a férfiak, esetleg nagyobb szabálykövetési hajlandóságukból adódik nagyobb arányú maradásuk, mivel könnyebben fogadják el a kiképzés szigorú rendszerét. Magyarázatként felmerülhetnek egyéb társadalmi okok is.

6 Ha a válaszadó több hetet is megjelölt, amikor fontolóra vette a leszerelést, akkor válaszáat az összes megjelölt hétnél feltüntettük.

6. számú ábra

Elbizonytalanodás az alapfelkészítés intenzív szakaszában, nemek szerinti megoszlás

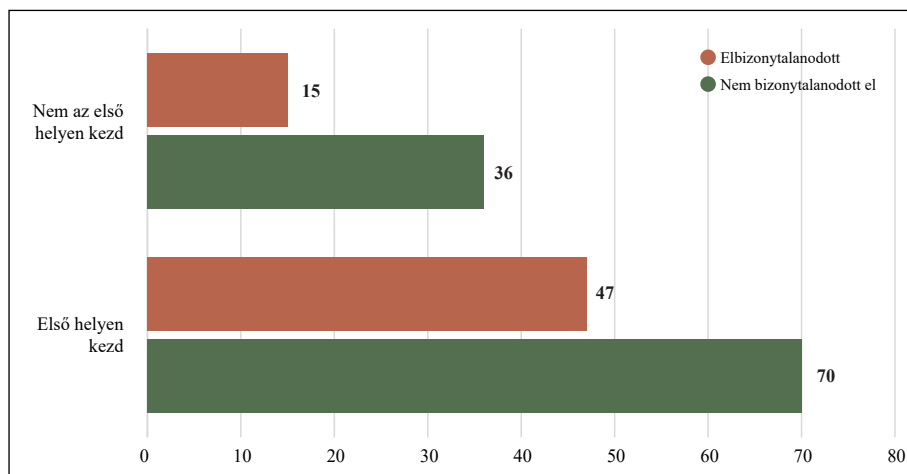

Forrás. A szerzők saját szerkesztése.

Megvizsgáltuk, hogy milyen más tényezőtől függhet még az elbizonytalanodás. Azt találtuk, hogy összefüggés van az „első helyen kezdés” és az elbizonytalanodás között. A kérdőívet kitöltők közül 117 fő kezd az általa a felvételi eljárás során megjelölt első helyen, 51-en a második vagy harmadikként megjelölt szakírányra nyertek felvételt. A tanulmányaikat az elsőként megjelölt helyen kezdők közül 47-en bizonytalanodtak el (40%), míg a nem első helyen kezdők közül 15-en (29%). Azok tehát, akik nem az általuk első helyen jelölt szakírányon tanulnak, kisebb arányban számoltak be az alapkiképzés alatt elbizonytalanodásról.

7. számú ábra

Elbizonytalanodók aránya a felvételi során megjelölt hely tükrében

Forrás. A szerzők saját szerkesztése.

Feltételezhetjük, hogy azok, akiket az általuk kívánt szakirányra vettek fel, úgy érezték, hogy ők maguk döntöttek a pályájukkal kapcsolatban. Ők megengedhették maguknak, hogy kétségeket, elbizonytalanodást társítsanak ehhez a döntéshez, míg azok, akiket más szakra vettek fel, a csalódás mellett azt is érezhették, hogy pályaválasztásukkal kapcsolatban nem teljes mértékben saját döntést hoztak. Ők azzal erősítették meg, hogy ez a megfelelő pálya számukra, hogy nem kérdőjelezték meg ezt a döntést. Az is lehetséges, hogy akik nem az első helyen kerültek be az egyetemre, úgy érezhették, hogy nem elég jók ehhez, ezért keményebben küzdöttek, hogy bizonyítsák rátermettségüket.

Az elbizonytalanodás szakirányonkénti megoszlását tekintve elmondható, hogy a legnagyobb arányban a vám- és pénzügyőr hallgatók voltak érintettek ebben (14 fő, vagyis 56%). Mivel a legtöbb leszerelő is közülük került ki, ezért a magas elbizonytalanodási arány a szociális fertőzéssel is magyarázható: ha mások megtehetik, hogy abbahagyják, megtehetem én is. A csoporton belül alakulhattott ki egy implicit norma a leszereléssel kapcsolatban.

Összegzés

Az általunk végzett vizsgálat egy feltáró jellegű, leíró kutatás, melynek egyik kitűzött célja a rendészeti tisztí utánpótlás egyik bementi forrásának

monitorozása volt: a 2023–2024-es tanévben a NKE-n nappali munkarendben tanuló leendő tisztjelöltek motivációinak megismerése, fontosabb paraméterek szerinti leírása. Számos olyan jelenséget sikerült azonosítanunk, melyek további feltárást érdemelnek. Az egyik ilyen a nők rendkívül magas aránya a rendészeti tiszt képzésben, valamint dominanciájuk bizonyos szakirányokon. A hallgatók pályaválasztási motivációi egybecsengenek a szakirodalom által megjelölt indítékokkal. Adataink alapján sikerült megneveznünk néhány tényezőt, melyek összefüggésben állhatnak a kiképzés alatti elbizonytalanodással. Bár jelen kutatásunk sok érdekes, további kutatási irányokat is kijelölő eredményt hozott (ilyen például a jelen tanulmányban nem részletezett területi megoszlás, mely megdönteni látszik néhány „rendészeti preconcepciót”), határozott összefüggéseket akkor tudunk kimutatni, ha több éven keresztül követjük és mérjük a bejövő állomány motivációját, ezért vizsgálatunkat, kibővített formában, szeretnénk megismételni a 2024–2025-ös tanévtől kezdődően.

Felhasznált irodalom

- Cambareri, J. F., & Kuhns, J. B. (2018). Perceptions and perceived challenges associated with a hypothetical career in law enforcement: Differences among male and female college students. *Police Quarterly*, 21(3), 335–357. <https://doi.org/10.1177/1098611118760862>
- Christián L., & Erdős Á. (2020). Vészharang és jubileum? A rendészeti felsőoktatás kilátásai, a tisztjelöltek toborzásának és életpályára állításának nehézségei. *Belügyi Szemle*, 68(12), 11–42. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2020.12.1>
- Christián L., Hautzinger Z., & Kovács G. (2021). A magyar rendészeti felsőoktatás jelene és jövője. *Magyar Rendészet*, 21(Különszám), 53–72. <https://doi.org/10.32577/mr.2021.1.ksz.4>
- Clinkinbeard, S. S., Solomon, S. J., & Rief, R. M. (2021). Why did you become a police officer? Entry-related motives and concerns of women and men in policing. *Criminal Justice and Behavior*, 48(6), 715–733. <https://doi.org/10.1177/0093854821993508>
- Cumming, E., Cumming, I., & Edell, L. (1965). Policeman as philosopher, guide and friend. *Social Problems*, 12(3), 276–286. <https://doi.org/10.2307/798922>
- Eltib, S., & Milincic, D. (2020). Motivations for becoming a police officer: A global snapshot. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 36(1), 1–9. <https://doi.org/10.1007/s11896-020-09396-w>
- Erdős Á., & Magasvári A. (2023). A pénzügyőri hivatásválasztás háttérének kvalitatív vizsgálata. *Neveléstudomány*, 2023(2), 32–43. <https://doi.org/10.21549/NTNY.41.2023.2.3>
- Fekete M., Bajnok A., & Hegedűs J. (2023). Akciókutatás a rendészeti felsőoktatásban: egy tantárgyfejlesztés reflexiója. *Neveléstudomány: Oktatás, Kutatás, Innováció*, 11(2), 20–31. <https://doi.org/10.21549/NTNY.41.2023.2.2>

- Fekete M., Hegedűs J., Molnár K., Hlavacska G., & Molnár I. J. (2022). A magatartástudomány helye és a kompetenciafejlesztés lehetőségei a rendészeti felsőoktatásban. *Belügyi Szemle*, 70(10), 2029–2046. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.10.6>
- Finszter G. (1986). Hivatás – megélhetés. Hozzászólás Mészáros Ferenc vezérőrnagy: „A pályántartás lehetőségei és feladatai a csapatoknál” című cikkéhez. *Honvédségi Szemle*, 40(11), 16–20.
- Foley, P. F., Guarneri, C. & Kelly, M. E. (2008). Reasons for choosing a police career: Changes over two decades. *International Journal of Police Science and Management*, 10(1), 2–8. <https://doi.org/10.1350/ijps.2008.10.1.2>
- Földesi K. (2013). REND + ŐR + (NŐ)? Nők és férfiak a rendőrségen. In Karlovitz J. T. (Szerk.), *Vzdelávanie, výskum a metodológia = Oktatás, kutatás és módszertan: Neveléstudományi és Szakmódszertani Konferencia* (pp. 761–771).
- Garcia, V. (2003). „Difference” in the police department: Women, policing, and „doing gender”. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 19(3), 330–344. <https://doi.org/10.1177/1043986203254530>
- Kerezsi K. (2020). A rendőrség militarizálódása: áldás vagy átok? *Magyar Rendészet*, 20(3), 147–162. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.3.9>
- Lester, D. (1983). Why do people become police officers: A study of reasons and their predictions of success. *Journal of Police Science and Administration*, 11(2), 170–174.
- Magasvári A. (2022). *A pénzügyőri szolgálat empirikus vizsgálata az utánpótlás- és hivatáskutatások tükrében* [Doktori értekezés, Nemzeti Közszerzői Egyetem, Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola]. <https://doi.org/10.17625/NKE.2022.037>
- Markus, H., & Nurius, P. (1986). Possible selves. *American Psychologist*, 41(9), 954–969. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.41.9.954>
- McCafferty, F. L. (2003). The challenge of selecting tomorrow’s police officers from generations X and Y. *The Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law*, 31(1), 78–88.
- Savickas, M. L. (2005). The theory and practice of career construction. In S. D. Brown & R. W. Lent (Eds.), *Career development and counseling: Putting theory and research to work* (pp. 42–70). John Wiley & Sons.
- Sárközi I. (2008). *Nők a rendészetben* [Doktori értekezés, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Doktori Iskola]. <https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12133/ertekezes.pdf?sequence=1>
- Scrivner, E. (2006). *Innovations in police recruitment and hiring: Hiring in the spirit of service*. Office of Community Oriented Policing Services. <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/innovations-police-recruitment-and-hiring-hiring-spirit-service>
- Simon Zs. (2015). Nők szerepvállalása a fegyveres erőknél. In *Tanulmányok a társadalomról III. A Szegedi Tudományegyetem Alkalmazott Társadalomismereti Tanszék, valamint az SZTE Szociális Munka és Szociálpolitika Tanszék Tudományos Diákköri Munkái* (pp. 189–218).
- Wilson, J. M., & Grammich, C. A. (2009). *Police recruitment and retention in the contemporary urban environment: Conference proceedings*. RAND Corporation. <https://doi.org/10.7249/RB9546>

Wu, Y., Sun, I., & Cretacci, M. A. (2009). A study of cadets' motivation to become police officers in China. *International Journal of Police Science & Management*, 11(3), 377–392. <https://doi.org/10.1350/ijps.2009.11.3.142>

A cikkben szereplő online hivatkozások

- URL1: *Police raid Bury homes in dawn crackdown on drugs*. www.burytimes.co.uk/news/17688447.police-raid-bury-homes-dawn-crackdown-drugs/
- URL2: *Cluster of police arrest resistant homeless man (video)*. www.berkeleyside.org/2015/02/13/cluster-of-police-arrest-resistant-homeless-man-video
- URL3: *Csongrádi rendőr lopás miatt magára hívta a rendőröket egy kacsatelepen*. www.rtl.hu/baleset-bunugy/2023/01/10/csongrad-rendor-lopas-magara-hiv-rendor-kacsatelep
- URL4: *To protect and to serve – a heartwarming moment shared on Reddit*. www.reddit.com/r/aww/comments/1hz1tu/to_protect_and_to_serve/
- URL5: *US protests in pictures: George Floyd, BLM, police brutality, and Breonna Taylor*. www.independent.co.uk/news/world/americas/us-protests-pictures-george-floyd-blm-police-brutality-photography-breonna-taylor-a9545586.html
- URL6: *Interview considerations for officers dealing with complex trauma*. www.policechief-magazine.org/interview-considerations-complex-trauma/
- URL7: *Új közlekedésrendészeti ellenőrző akció Magyarországon*. www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/kozlekedesrendeszeti-uj-kozlekedesrendeszeti-ellenorzo
- URL8: *A rendőrség legfrissebb hírei és információi*. www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink?field_feltolto_szerv_tid=111&field_feltolto_szerv_target_id=All&page=5392
- URL9: *Országos Rendőr- és Tűzoltónap 2024 Budapesten*. www.csodalatosmagyarorszag.hu/programok/csaladi/orszagos-rendor-es-tuzoltonap-2024-budapest/

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Fekete M., & Hlavacska G. (2025). Rendőri pályaválasztási motiváció és szakmai identitás – A pályaválasztás mögött álló okok vizsgálata a rendészeti képzésben résztvevő hallgatók körében. *Belügyi Szemle*, 73(4), 787–810. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2025.v73.i4.pp787-810>

Nyilatkozatok

A szerzők szeretnék köszönetüket kifejezni a Rendészeti Kiképzési és Nevelési Intézetnek és annak munkatársainak a kutatásuk támogatásáért és az általuk nyújtott praktikus segítségért.

Összeférhetetlenség

A szerzők nem jelentettek összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerzők nem kaptak pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Az adatokat kérésre rendelkezésre bocsátják.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Fekete Márta, aki a fekete.marta@uni-nke.hu e-mail címen érhető el.